

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319010722
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8319010722.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Mariána Sninského a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 20.01.2022, v trestnej veci proti obžalovanému C. Y. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T/120/2019 zo dňa 19.11.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku **z a m i e t a** odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného C. Y. vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zákona a ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona na skutkovom základe, že

- od presne nezisteného obdobia, od leta 2018 až do mája 2019, v rodinnom dome v obci T. O. č. XX, okres D., a v rodinnom dome v obci C. č. XX, okres E. nad P., aj napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že maloletá C. N., nar. XX.XX.XXXX, ešte nedovŕšila pätnásť rok svojho veku, túto proti jej vôli opakovane ohmatával na rôznych intímnych miestach, chytal a bozkával jej prsia a chytal ju za pohlavné orgány a najmenej v jednom prípade od nej žiadal, aby ho chytila za jeho pohlavný orgán, čo maloletá odmietla, pričom pri tomto jeho konaní k zraneniu maloletej C. N. nedošlo.

Za to mu podľa § 201 ods. 2 Tr. zákona, prihliadajúc na § 38 ods. 2, 3 Tr. zákona, § 36 písm. j) Tr. zákona, § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody na 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a zároveň určil probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe. Súčasne podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona ustanovil skúšobnú dobu na 3 roky a v zmysle § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zákona uložil obžalovanému povinnosť, ktorá je súčasťou probačného dohľadu spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej maloletej C. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. O. XX, okr. D., na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydľia poškodenej. Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona uložil obžalovanému aj ochranné sexuologické liečenie, ktoré sa v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zákona bude vykonávať ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie okresný prokurátor a pri citácii jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku konštatuje, že výrok o treste v uvedenom rozsudku pokladá za nezákonný a neprimerane mierny najmä z hľadiska osoby obžalovaného, neadekvátny k závažnosti spáchanej trestnej činnosti, spôsobenému následku a v neposlednom rade aj ochrane spoločnosti. Poukazuje na osobu obžalovaného ako páchatel'a, ktorý bol zo sexuologického hľadiska klasifikovaný ako nebezpečný. C.. Q.-E. navrhla u obžalovaného uloženie ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou. Vyšetrením u neho zistila prítomnosť sexuálnej deviácie - hebefilie. Prokurátor ďalej podrobne rozoberá závery znaleckého posudku tejto znalkyne a konštatuje, že nakoľko obžalovaný trpí sexuálnou deviáciou existuje riziko, že by sa mohol opäť dopustiť sexuálneho deliktu,

čo by mohlo znamenať pretrvávajúcu spoločenskú nebezpečnosť. I keď uvedená deviácia sa môže zmeniť liečbou, ktorá smeruje k tomu, aby obžalovaný akceptoval a znútornil si túto skutočnosť, aby v ďalšej etape života bol schopný realizovať svoju sexualitu náhradnými spôsobmi, ktoré sú v medziach zákona, prokuratúra má za to, že uložený podmienený trest odňatia slobody v kombinácii s ochranným sexuologickým ambulantným liečením nie je dostatočný k tomu, aby si obžalovaný uvedomil nielen protiprávnosť a závažnosť svojho konania, ale hlavne tú skutočnosť, že trpí sexuálnou deviáciou. K samotnej neprimeranosti uloženého trestu, vo vzťahu k spôsobu a závažnosti konania obžalovaného, ako aj spôsobenému následku, uvádza, že obžalovaný sa stíhaného konania dopúšťal po dobu necelého roka, pričom toto jeho konanie spôsobilo u maloletej poškodenej rozvoj závažnej poruchy psychického charakteru. Podľa znalkyne sa maloletá v súčasnosti nachádza vo fáze povrchnej adaptácie na primárnu a sekundárnu viktimizáciu, naďalej prežíva intrapsychický konflikt, prežíva pocit zrady zo strany najbližších príbuzných a cíti sa naďalej bezmocná, osamotená. V tejto fáze povrchnej adaptácie nie je schopná integrovať sa náhľadom na traumou sexuálneho zneužívania do svojej životnej histórie. Uzatvára, že prvostupňový súd pri ukladaní trestu ponechal bez povšimnutia práve spôsobený následok v podobe negatívneho dopadu na psychosociálny, emocionálny a sexuálny vývoj maloletej poškodenej, teda podľa jeho názoru, postupoval v rozpore so zásadami ukladania trestov uvedených v § 34 Tr. zákona. Trest uložený súdom prvého stupňa sa u obžalovaného minie svojmu účelu, nesplní svoj represívny ani preventívny účinok. Iba nepodmienečný trest odňatia slobody umožní obžalovanému uvedomiť si, že je sexuálnym deviantom, akceptuje tento stav a do budúcnosti mu nepodľahne a súčasne zohľadní aj ochranu spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Z uvedených dôvodov navrhol, preto aby krajský súd vyhovel odvolaniu prokurátora, zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby, t. j. trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. V prípade, že odvolací súd dospeje k totožnému záveru o mimoriadnom znížení trestu zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona rovnako ako súd prvého stupňa, navrhuje uložiť obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zákona a to vo výmere 4 roky nepodmienečne. Pre výkon tohto trestu ho navrhuje zaradiť do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Výrok o uložení ochranného opatrenia v podobe ochranného sexuologického ambulantného liečenia pokladá za zákonný a správny.

Na základe takto riadne a včas podaného odvolania preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku teda konštatujúc, že odvolanie bolo podané iba okresným prokurátorom a iba vo výroku o uloženom treste, preskúmal tento napadnutý rozsudok iba v tomto výroku o treste.

Podstatou odvolania okresného prokurátora bola iba neprimeranosť - miernosť súdom prvého stupňa uloženého trestu odňatia slobody, najmä z pohľadu závažnosti konania obžalovaného a spôsobeného následku s konštatovaním, že takto uložený trest odňatia slobody priamo nespojený s jeho výkonom nenaplní účinok trestu z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie. Prokurátor sa domáhal uloženia trestu odňatia slobody nepodmienečne na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov, prípadne k uloženiu mimoriadne zníženého trestu v zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zákona vo výmere 4 rokov nepodmienečne so zaradením obžalovaného pre výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd prvého stupňa uloženie trestu odôvodnil tým, že zistil u obžalovaného poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Tr. zákona, teda, že obžalovaný pred spáchaním skutku viedol bezúhonný život, nezistil pritom žiadnu priťažujúcu okolnosť. Pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností súd vyhodnotil v prospech poľahčujúcich okolností, pristúpil k úprave hornej hranice trestnej sadzby a postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona určil trestnú sadzbu vo výmere 7 rokov až 10 rokov a 4 mesiace odňatia slobody. Súčasne však aplikoval ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona, podľa ktorého súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia

ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie. Podrobne pritom rozobral závery z vyšetrenia duševného stavu obžalovaného, ktoré sú súčasťou znaleckého posudku C.. S. G. a aj závery znalkyne C.. K. Q. - E., znalkyne z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria a sexuológia, z ktorých vyplynula skutočnosť, že u obžalovaného bola zistená hebefília typu A podľa Kolářskeho, pričom u obžalovaného ide o vrodenú poruchu sexuálneho motivačného systému, ktorá mala za následok v čase skutku zníženie ovládacích schopností podstatnou mierou. Uviedol ďalej, že pri ukladaní trestu prihliadal na základné zásady ukladania trestov zmysle § 34 Tr. zákona a vo vzťahu k aplikácii mimoriadneho zníženia trestu ďalej uvádza, že podľa jeho názoru úspešná liečba, ktorú súd súčasne nariadil ako ochranné opatrenie, je tým najdôležitejším prostriedkom pre ochranu spoločnosti pred obžalovaným, resp. pred jeho protiprávnym konaním. Opätovne zdôraznil, že ide o vrodenú poruchu sexuálneho motivačného systému obžalovaného, ktorú je možné podľa znaleckého posudku korigovať ochranou sexuologickou liečbou, podľa záverov znalcov, aj ambulantnou formou liečby. Kombináciou uloženého trestu a v rámci neho uloženého probačného dohľadu a ochranného liečenia ambulantnou formou súd považoval za najvhodnejšiu formu sankcie na dosiahnutie ochrany spoločnosti pred obžalovaným a pre vytvorenie podmienok na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život.

Podľa názoru odvolacieho súdu uloženie trestu obžalovanému súd prvého stupňa odôvodnil presvedčivo a vysporiadal sa so všetkými rozhodnými okolnosťami, teda prihliadol na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti. Zohľadnil osobu páchatela jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Bez akýchkoľvek pochybností možno konštatovať, že obžalovaný má len jediný záznam v registri trestov, ešte z roku 1993 s fikciou neodsúdenia, teda aj v tomto prípade bolo potrebné na neho hľadieť akoby nebol odsúdený. Z centrálnej evidencie priestupkov a centra správnych deliktov plynie, že obžalovaný sa dopustil niekoľkých priestupkov, avšak iba na úseku bezpečnosti cestnej premávky. V mieste bydliska, či už v obci C. alebo v obci T. O., je obžalovaný hodnotený pozitívne s konštatovaním, že alkoholické nápoje nepožíva, jeho správanie nebolo nikdy predmetom prerokovania komisiou verejného poriadku, nemal v obci žiadne spory so spoluobčanmi. Na verejnosti sa správa slušne, nebol riešený pre žiadne priestupky. V tomto kontexte je potrebné považovať aj vyhodnotenie pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súdom prvého stupňa za zákonné a správne.

Krajský súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade, vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku a výpovede znalcov, u obžalovaného bola zistená hebefília typu A podľa Kovářskeho, ktorá mala za následok aj v čase skutku ako vrodená porucha sexuálneho motivačného systému zníženie ovládacích schopností obžalovaného podstatnou mierou. Za správnu v danom prípade považoval aj aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona o mimoriadnom znížení trestu, napokon aj okresný prokurátor v dôvodoch odvolania ako možnú alternatívu aplikáciu tohto ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody navrhol. Vo vzťahu k záveru súdu o zmenšenej pričítanosti obžalovaného v čase spáchania trestného činu, ale aj motívu konania obžalovaného krajský súd taktiež poukazuje na relevantnú časť znaleckého posudku C.. S. G. č. 109/2019, ale aj závery znalkyne C.. K. Q. - E., znalkyne z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria a sexuológia, prezentovaných jednak v záveroch znaleckého posudku, ale aj pri výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19.11.2020. Podľa názoru krajského súdu závery formulované v tejto časti znaleckého posudku vyznievajú zrozumiteľne, logicky a objektívne. Potvrdzujú určitú formu koketného správania sa poškodenej voči obžalovanému, na ktoré však obžalovaný pre konštatovanú o vrodenú poruchu sexuálneho motivačného systému reagoval nesprávne a ako vhodné opatrenie na ochranu spoločnosti pred opakovaným obdobným konaním obžalovaného navrhla uloženie ochranného sexuologického liečenia ambulantnou formou.

Krajský súd ďalej podotýka, že výška uloženého trestu v posudzovanej veci sa nachádza v Trestným zákonom vymedzenom rámci, podmienený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, teda na maximálnu prípustnú dĺžku, výkon ktorého súd obžalovanému podmienične odložil pri určení probačného dohľadu nad jeho správaním sa v skúšobnej dobe na dobu troch rokov, pri súčasnom uložení povinnosti spočívajúcej v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej maloletej C. N. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydla poškodenej pri súčasnom uložení ochranného sexuologického liečenia obžalovanému ambulantnou formou možno považovať za trest zákonný a v danom prípade aj primeraný.

Krajský súd vo vzťahu k námietke prokuratúry, že obvinenému uložený trest je neprimerane nízky, považuje za potrebné tiež poukázať na jeho zľúčiteľnosti s § 39 ods. 1 a § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona. Vo vzťahu k odvolacej námietke prokurátora, že navrhuje uložiť obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom len v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zákona, je potrebné citovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) z ktorého plynie, že súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 (obmedzenia vo výmere ukladaného trestu) a zároveň uloží ochranné liečenie. Navyiac, výmere súdom prvého stupňa uloženého trestu je v súlade aj s prokurátorom citovaným ust. § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zákona.

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam prokuratúry krajský súd len na okraj poukazuje na skutočnosť plynúcu zo spisu, že obžalovaný aj v súčasnej dobe napriek tomu, že ku skutku malo dôjsť od leta 2018 do mája 2019, žije naďalej s matkou poškodenej, ktorá sa ako manželka obžalovaného zúčastnila aj verejného zasadnutia konaného na Krajskom súde v Prešove dňa 20.01.2022. Verejného zasadnutia sa zúčastnila aj poškodená C. N., ktorá na tomto verejnom zasadnutí v závere uviedla, že klamala vo všetkom. Tvrdenia prokurátora v dôvodoch odvolania, že konanie obžalovaného spôsobilo u maloletej poškodenej rozvoj závažnej psychickej poruchy, ako to konštatovala C.. S. vo svojom znaleckom posudku, nie je v rámci skutkových okolností súdom prvého stupňa konštatované a tento záver nepotvrdila ani znalkyňa G.. D. T. vo svojom znaleckom posudku č. 1/2019, ani vo svojej výpovedi pred súdom prvého stupňa.

Na základe vyššie uvedených skutočností potom dospel krajský súd k záveru, že doterajšou dĺžkou svojho bezúhonného života, z ktorého bola predmetná trestná činnosť výnimkou, nezistiac ani, aby po spáchaní skutku sa obžalovaný mal opakovane dopustiť akéhokoľvek protiprávneho konania, dostatočne obžalovaný preukázal, že nie je nutné na účinnú ochranu spoločnosti, či na jeho nápravu pôsobiť trestom bezprostredne spojeným s jeho výkonom, teda trestom nepodmienečným. Uložený podmienečný trest odňatia slobody s probačným dohľadom na dlhšiu skúšobnú dobu v spojení s uloženým ochranným liečením, aj podľa názoru krajského súdu, spĺňa vzhľadom na charakter trestnej činnosti, okolnosti prípadu a možnosti nápravy páchatel'a, zásady uvádzané v ustanovení § 34 Tr. zákona.

Krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že duševnú poruchu páchatel'a je možné pozitívne ovplyvniť nie nepodmienečným výkonom trestu odňatia slobody, ale znalcami navrhovaným a okresným súdom uloženým ochranným sexuologickým liečením v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zákona ambulantnou formou v spojení s uloženým podmienečným trestom odňatia slobody s probačným dohľadom.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, teda postupom podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.